

Τίτλος θέματος: Προσωπικό Χρέος

Προτεινόμενος χρόνος: 2x45 λεπτά – διάλειμμα στο τέλος της σελίδας 2

Μαθησιακοί Στόχοι

Σε αυτό το μάθημα, οι μαθητές θα μελετήσουν το ενδεχόμενο ρίσκο που υπάρχει όταν παίρνουμε δάνεια και θα εξετάσουν εναλλακτικές λύσεις. Το παράδειγμα με το μηχανάκι χρησιμοποιείται για να δείξει: α) πως η διάρκεια ενός δανείου προσδιορίζεται από το ποσό που μπορεί κανείς να αποπληρώσει ετησίως, και β) πως αυτό διαμορφώνει το συνολικό ποσό που κάποιος θα πληρώσει για το μηχανάκι. Γίνεται επεξεργασία εναλλακτικών λύσεων, όπως η κατάθεση χρημάτων σε έναν αποταμιευτικό λογαριασμό για να μαζευτεί εν καιρό το απαραίτητο ποσό.

Ο στόχος είναι να βοηθήσουμε τους μαθητές να γνωρίσουν τις παραμέτρους που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όταν παίρνουμε ένα δάνειο και να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη να αναλάβουν την ευθύνη των οικονομικών θεμάτων τους.

Λεξιλόγιο

Στο τέλος του μαθήματος, οι μαθητές θα είναι εξοικειωμένοι με το παρακάτω λεξιλόγιο:

- Αφερεγγυότητα
- Επιτόκιο
- Αρχικό κεφάλαιο
- Ανατοκίζόμενο επιτόκιο
- Ετήσιο επιτόκιο

Οργάνωση

Το μάθημα οργανώνεται με τον ακόλουθο τρόπο:

1. Επισημάνετε την διάσταση του προβλήματος του προσωπικού χρέους στην Ελλάδα σήμερα.
2. Επισημάνετε την ανάγκη να κατανοήσουν οι μαθητές σας βασικά θέματα που αφορούν το χρέος για να μην πέσουν στην γνωστή παγίδα.
3. Σκεφτείτε τους πιθανούς λόγους που μπορεί να οδηγήσουν κάποιον στην απόφαση να ζητήσει ένα δάνειο.
4. Υπολογίστε το χρονικό διάστημα που θα χρειαστεί για να αποπληρωθεί το χρέος.
5. Σκεφτείτε εναλλακτικές λύσεις για να βρεθούν τα χρήματα που χρειάζονται.
6. Ανακαλύψτε τι θα συμβεί εάν κάποιος καταθέτει χρήματα σε έναν αποταμιευτικό λογαριασμό αντί να πάρει δάνειο.
7. Διεξάγετε έρευνα για να εντοπιστούν οι δανειακοί όροι που θέτονται από τις τράπεζες των μαθητών.
8. Συζητήστε γύρω από ερωτήσεις που θα θέσουν οι μαθητές πάνω στο θέμα του προσωπικού χρέους.

<p>Συνδέσεις</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μάθημα για την Ευρωπαϊκή κρίση χρέους • Μαθηματικά, Διοίκηση επιχειρήσεων, Οικονομικά. 	<p>Πηγές</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εικόνες 1,2,3 προς διανομή στις ομάδες • Φυλλάδια του Focus on
<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ</p>	
<p>Προκαταρκτική (Προτεινόμενος χρόνος: 10 λεπτά)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ζητήστε από τους μαθητές να συζητήσουν σε ζευγάρια ή μικρές ομάδες την ακόλουθη φράση: «Σήμερα υπάρχουν τρεις τύποι ανθρώπων: οι έχοντες, οι μη έχοντες και αυτοί που δεν έχουν πληρώσει για αυτά που έχουν». Earl Wilson 2. Ζητήστε από τους μαθητές να μαντέψουν το θέμα του σημερινού μαθήματος: (προσωπικό χρέος) <i>Ως εισαγωγή στο μάθημα</i> 3. Ομαδική συζήτηση: «Σε ποιον χρωστάτε χρήματα;», « Πόσο καλός είστε στο να επιστρέψετε τα χρήματα που χρωστάτε;» κλπ. <i>Αυτός είναι ένας τρόπος για να τονιστεί το ότι παρόλο που ο δανεισμός μικρών ποσών δεν φαίνεται να έχει σοβαρές επιπτώσεις, η ασυνέπεια στην αποπληρωμή είναι επικίνδυνη.</i> 	
<p>Σελίδα 1 (Προτεινόμενος χρόνος: 10 λεπτά)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ζητήστε από έναν μαθητή να διαβάσει το περιεχόμενο του κίτρινου κουτιού και ελέγξτε εάν κατανοεί η τάξη πλήρως τις λέξεις <i>πτώχευση</i> και <i>αφερεγγυότητα</i>. 2. Ζητήστε από έναν άλλο μαθητή να διαβάσει τις παραγράφους 1 και 2. 3. Ζητήστε από όλους τους μαθητές ξεχωριστά να διαβάσουν την ενότητα «Πόσο κοστίζει ο δανεισμός;» και να συμπληρώσουν τα κενά. <i>Συμπλήρωση κενών: επιτόκιο ετησίως</i> 4. Εξηγήστε ότι οι πληροφορίες στο κόκκινο κουτί είναι πολύ σημαντικές για να κατανοήσουμε πως λειτουργούν τα δάνεια. 	
<p>Σελίδα 2 (Προτεινόμενος χρόνος: 20 λεπτά)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ζητήστε από ένα μαθητή να διαβάσει τι είναι το ανατοκισζόμενο επιτόκιο και να επικεντρωθείτε στους δύο πίνακες που δείχνουν πως ακριβώς λειτουργεί. <i>Τονίστε το γεγονός ότι το 5% του τόκου αφαιρεί ένα μεγάλο μέρος των €750 τα οποία επιστρέφονται ετησίως και επομένως καθυστερείται η αποπληρωμή.</i> 2. Προχωρώντας στον επόμενο πίνακα, ξεκινήστε με όλη την τάξη να υπολογίζετε τον 3^ο χρόνο. Στην συνέχεια, ζητήστε από τους μαθητές να εργαστούν σε ομάδες για να βρουν πόσος χρόνος θα χρειαστεί για να αποπληρωθεί το χρέος. 3. Οι ομάδες συγκρίνουν τις απαντήσεις τους και η τάξη καλείται να αποφασίσει εάν το επιπλέον 	

κόστος (€1225) και ο επιπλέον χρόνος είναι λογικά και αξίζουν τον κόπο. Σε αυτή την συζήτηση, βεβαιωθείτε ότι λαμβάνουν υπόψη την αντοχή της μηχανής (όπως αναφέρεται στο 2^ο θέμα για συζήτηση).

Βοηθήστε τους μαθητές σας να συνειδητοποιήσουν το κόστος ενός τραπεζικού δανεισμού και ότι είναι αναγκαίο να σκεφτούν πολύ πριν ζητήσουν ένα δάνειο. Επίσης, τονίστε ότι η διάρκεια ενός δανείου σε συνδυασμό με την αντοχή του προϊόντος που αγοράζεται με το δάνειο, μπορεί να αιτιολογεί γιατί κάποιοι καταλήγουν να έχουν υπέρογκο χρέος.

Σελίδα 3 (Προτεινόμενος χρόνος: 30 λεπτά)

1. Ζητήστε από τους μαθητές να σκεφτούν (σε μικρές ομάδες ή σε ζευγάρια) εναλλακτικές λύσεις ώστε να βρεθεί το απαραίτητο ποσό για την αγορά της μηχανής. (Χρησιμοποιήστε το σύννεφο των σκέψεων...)
Πιθανές προτάσεις:
 - Να πάρω ένα μικρότερο δάνειο: να αποταμιεύσω κάποια χρήματα και να αγοράσω αργότερα το μηχανάκι.
 - Να βρω χαμηλότερο επιτόκιο.
 - Να προσπαθήσω να αποπληρώνω περισσότερα χρήματα κάθε χρόνο.
 - Να κάνω μια πιο οικονομική αγορά για να καλύψω τις ανάγκες μου (π.χ. να πάρω ένα ποδήλατο).*! Λάβετε υπόψη σας ότι η χρήση μιας μηχανής απαιτεί και άλλα έξοδα: ασφάλεια, κράνος, καύσιμα, επισκευές...*
2. Ζητήστε από έναν μαθητή να διαβάσει το περιεχόμενο του κίτρινου κουτιού και βεβαιωθείτε ότι το σύνολο της τάξης κατανοεί τι είναι το ΣΕΠΕ και πως μπορεί να φανεί χρήσιμο όταν θέλουμε να συγκρίνουμε προσφορές δανειακών συμβάσεων.
3. Ζητήστε από έναν άλλο μαθητή να διαβάσει το κείμενο «Από που έρχονται τα χρήματα;»
Προσελκύστε το ενδιαφέρον των μαθητών στο γεγονός ότι τα επιτόκια στους αποταμιευτικούς λογαριασμούς είναι χαμηλότερα από τα επιτόκια των δανείων.
4. Μελετήστε τον πίνακα με όλη την τάξη και κάντε τους υπολογισμούς για τον 3^ο χρόνο. Στην συνέχεια, ζητήστε από τους μαθητές να σχηματίσουν ζευγάρια και να ολοκληρώσουν τους υπολογισμούς για τα επόμενα χρόνια.
5. Ζητήστε από την τάξη να υπολογίσει πόσα χρήματα συνολικά θα είχε εξοικονομήσει κάποιος στον 8^ο χρόνο εάν έβαζε τα χρήματα σε έναν αποταμιευτικό λογαριασμό αντί να πάρει δάνειο. (€1869)
6. Συζήτηση σε ζευγάρια: Εσείς τι θα επιλέγατε να κάνατε;
7. Αφού εκμαιεύσετε κάποιες απαντήσεις από τους μαθητές, εκφράστε και την δική σας άποψη. Τέλος, προσελκύστε το ενδιαφέρον της τάξης σε αυτό που προτείνετε ως εναλλακτική λύση στην αρχή της σελίδας 4.

Σελίδα 4

- **Έρευνα για την πραγματική ζωή** – (Πρόταση: να **δοθεί ως εργασία για το σπίτι**)
Καθοδηγήστε τους μαθητές για το πως θα μπορούσαν να βρουν πληροφορίες, π.χ. να επισκεφθούν την τράπεζα τους ή την ιστοσελίδα της, να τηλεφωνήσουν κλπ. Ενημερώστε τους ότι εάν υποβάλουν την αίτηση τους ηλεκτρονικά για να λάβουν μια προσφορά, είναι πολύ σημαντικό να μην δώσουν «πραγματικές» πληροφορίες (όνομα, ημερομηνία γέννησης, στοιχεία τραπεζικού λογαριασμού κλπ.).
- **Ομαδική συζήτηση** (Προτεινόμενος χρόνος: 15 λεπτά)

1. Είναι δίκαιο να κρατούν οι τράπεζες μέρος του τόκου που κερδίζουν δανείζοντας τα χρήματα μας;

Είναι δίκαιο από μια πλευρά διότι εάν οι τράπεζες δεν επενδύανε τα χρήματα σας (δίνοντας δάνεια σε άτομα / μικρές επιχειρήσεις ή αγοράζοντας μετοχές/ ομόλογα), δεν θα κερδιζόντουσαν χρήματα από τους τόκους. Μπορεί να γίνει μεγάλη συζήτηση για το ποιο είναι το δίκαιο μερίδιο του τόκου που σας δίνει η τράπεζα. Αυτό που μπορείτε να κάνετε μια έρευνα για να εντοπίσετε την τράπεζα που προσφέρει τον υψηλότερο τόκο στους αποταμιευτικούς λογαριασμούς.

2. Εάν κάποιος αδυνατεί να ξεπληρώσει το δάνειο του, αυτό τον εμποδίζει από το να πάρει χρήματα από τον αποταμιευτικό του λογαριασμό;

Αυτό είναι ένα ακόμα θέμα που αιτιολογεί το γεγονός ότι οι τράπεζες κρατούν μέρος των τόκων που κερδίζουν επενδύοντας τα χρήματα σας: παίρνουν αυτό το ρίσκο. Εάν τα δάνεια δεν αποπληρωθούν, το έλλειμμα καλύπτεται από την τράπεζα και τα χρήματα σας είναι πάντα διαθέσιμα. Επίσης, ακόμα και εάν η τράπεζα χρεοκοπήσει, τα χρήματα σας είναι ασφαλή: οι τράπεζες είναι υποχρεωμένες (με τον νόμο) να εγγυούνται για όλες τις καταθέσεις ύψους έως €100.000. Αυτό σημαίνει ότι εάν η τράπεζα χρεοκοπήσει, θα έχει αρκετά χρήματα ως απόθεμα για να σας επιστρέψει τις καταθέσεις σας έως €100.000.

3. Γιατί οι τράπεζες μπαίνουν στον κόπο να δίνουν τόκο για τα χρήματα που καταθέτουμε;

Οι τράπεζες δίνουν τόκο στις καταθέσεις διότι έχουν ως στόχο να προσελκύσουν πελάτες: οι τράπεζες που δεν δίνουν χαμηλούς τόκους θα χάσουν πελάτες. Εάν καμία τράπεζα δεν έδινε τόκους, οι περισσότεροι και πάλι θα κατέθεταν τα χρήματα τους στην τράπεζα (καθώς είναι πιο ασφαλές). Όμως οι πλούσιοι θα έβρισκαν άλλους τρόπους για να κερδίσουν από τα χρήματα τους.